

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра пропедевтики педіатрії №1

Навчальний рік 2021-2022

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Догляд за хворими, практика»

(назва освітнього компоненту)

Нормативний освітній компонент

Форма здобуття освіти очна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 222 «Медицина»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) _____

Освітньо-професійна програма Медицина

Другий магістерський рівень вищої освіти

Курс 2

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри пропедевтики педіатрії № 1
Протокол від

“27” серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис) д.мед.н., проф. Фролова Т.В.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з проблем педіатричного профілю
Протокол від

“30” серпня 2021 року № 1

Голова

(підпис) д.мед.н., проф. Гончарь М.О.
(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Фролова Т.В. - зав. кафедри пропедевтики педіатрії № 1 д.мед.н., професор
(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, вчений ступінь)
2. Терещенкова І.І. - завуч кафедри пропедевтики педіатрії № 1 к.мед.н., доцент
(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, вчений ступінь)
3. Сенаторова А.В. - кафедра пропедевтики педіатрії № 1 к.мед.н., доцент
(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, вчений ступінь)

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1. Фролова Тетяна Володимирівна - завідувач кафедри пропедевтики педіатрії №1, д.мед.н., професор. Професійні інтереси: педіатрія, пульмонологія, метаболічні захворювання кісткової системи.

+38067 577 0303, tv.frolova@knmu.edu.ua

2. Терещенкова Ірина Іванівна - завуч кафедри пропедевтики педіатрії №1, к. мед. н., доцент. Професійні інтереси: педіатрія, пульмонологія.

+380503003709, ii.tereshchenkova@knmu.edu.ua

3. Стенкова Наталія Федорівна - к.мед.н., доцент кафедри пропедевтики педіатрії №1. Професійні інтереси: педіатрія, алергологія.

+380508808850, nf.stenkova@knmu.edu.ua

4. Сіняєва Ірина Резівна - к.мед.н., доцент кафедри пропедевтики педіатрії №1. Професійні інтереси: педіатрія, гастроентерологія.

+380997884216, ir.siniaieva@knmu.edu.ua

5. Атаманова Олена Володимирівна - к.мед.н., доцент кафедри пропедевтики педіатрії №1. Професійні інтереси: педіатрія.

+380980595017, ov.atamanova@knmu.edu.ua

6. Сенаторова Анастасія Валеріївна - к.мед.н., доцент кафедри пропедевтики педіатрії №1. Професійні інтереси: педіатрія, УЗ діагностика.

+380631973868, av.senatorova@knmu.edu.ua

7. Кононенко Олена Володимирівна - к. мед. н., асистент кафедри пропедевтики педіатрії №1. Професійні інтереси: педіатрія, нефрологія.

+380638697270, ov.kononenko@knmu.edu.ua

8. Амаш Анастасія Григорівна - асистент кафедри пропедевтики педіатрії №1. Професійні інтереси: педіатрія.

+380995682819 ah.amash@knmu.edu.ua

Консультації. Очні консультації: згідно графіку кафедри на базі кафедри (НКЗ міська клінічна багатoproфільна лікарня №17 ХМР), або за попередньою домовленістю. При навчанні в он-лайн режимі, консультації проводяться за попередньою домовленістю з викладачем з використанням корпоративної пошти кафедри (kaf.3med.propedevtyky1.knmu.edu.ua) або викладача, ресурсів системи Moodle, Google-meet та ZOOM-meeting.

Посилання на сторінку кафедри в MOODLE

<http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=59>

Локація: заняття проводяться - пр. Московський, 195, НКЗ ХМКБЛ № 17, терапевтичний корпус, 6 та 7 поверхи. Час проведення занять: понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця (9⁰⁰-10⁴⁰/11¹⁰-12⁵⁰/13²⁰-15⁰⁰ відповідно до розкладу). При навчанні в он-лайн режимі, практичні заняття проводяться з використанням ресурсів системи Moodle, Google-meet та ZOOM-meeting.

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Догляд за хворими (практика)» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Медицина» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності «Медицина».

Опис навчальної дисципліни. Догляд за хворими (практика) є першою клінічною дисципліною, під час вивчення якої відбувається знайомство студента із роботою медичних закладів стаціонарного типу, перший контакт із хворими, формування морально-етичних основ подальшої професійної поведінки. Навчальна дисципліна «Догляд за хворими (практика)» передбачає вивчення гігієнічних, профілактичних та лікувальних заходів, які входять до компетенції молодшого та частково середнього медичного персоналу і застосовуються для створення комфортних умов перебування хворого, у медичному закладі, сприяння якнайшвидшого одужання пацієнта, запобігання розвитку ускладнень, а також опанування найпростішими маніпуляціями надання першої медичної допомоги при невідкладних станах.

Засвоєння матеріалу базується на послідовному ознайомленні з особливостями реалізації вказаного обсягу дій у роботі терапевтичних, хірургічних та педіатричних відділень лікарень. Відповідно до цього, програма дисципліни структурована на 3 розділи.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Догляд за хворими (практика)» є комплекс заходів, спрямованих на створення сприятливих умов успішного лікування хворих, у тому числі хворих дітей, полегшення їх стану і задоволення основних фізіологічних потреб організму.

Міждисциплінарні зв'язки:

Пререквізити відповідно до навчального плану, проходження практики з догляду за хворими передбачено у III семестрі, коли студентом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін: медичної біології, медичної та біологічної фізики, анатомії та фізіології людини, біоорганічної та біологічної хімії, а також розпочалось вивчення мікробіології, вірусології та імунології, клінічної анатомії, з якими інтегрується програма виробничої практики.

Постреквізити практика з догляду за хворими дітьми формує засади подальшого вивчення студентом клінічних дисциплін – пропедевтики педіатрії, внутрішньої медицини, хірургії, медичної психології, інфекційних хвороб, онкології, анестезіології та інтенсивної терапії, що передбачає інтеграцію з цими дисциплінами «по вертикалі» та формування умінь застосовувати знання з догляду за хворими в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE

<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=2922>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни «Догляд за хворими (практика)» є опанування студентом основних прийомів професійної діяльності молодшої медичної сестри на основі глибокого знання та розуміння особливостей функціонування організму хворої дитини, із дотриманням принципів медичної етики та деонтології.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Догляд за хворими (практика)» є:

- засвоєння основних теоретичних знань, необхідних для організації комфортних умов перебування хворого у стаціонарі та забезпечення необхідного догляду за ним на всіх етапах лікування
- набуття основних практичних навичок з догляду за хворими в умовах стаціонару та вмінь визначати й оцінювати загальний стан пацієнта, основні параметри його життєдіяльності та правила забезпечення життєвих потреб організму
- формування у студентів морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей: інтегральна:

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення дос-

ліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

загальні:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
7. Здатність працювати в команді.
8. Навички міжособистісної взаємодії.
9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
10. Здатність спілкуватись іноземною мовою
11. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
14. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

спеціальні (фахові, предметні):

- навички опитування та огляду пацієнта, в тому числі дітей різних вікових груп
- навички виконання медичних маніпуляцій
- здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів
- здатність до забезпечення необхідного режиму перебування хворого, у тому числі хворої дитини, у стаціонарі під час лікуванні захворювань
- здатність до забезпечення відповідного характеру харчування при лікуванні захворювань у дітей
- навички надання екстреної медичної допомоги
- здатність до ведення медичної документації

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1 – здобуття особою загальних та спеціальних фундаментальних і професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в медичній галузі на відповідній посаді

ПРН 2 – знання психофізіологічних особливостей людини, здоров'я людини, підтримки здоров'я, профілактики захворювань, лікування людини, здоров'я населення

ПРН 3 – здатність застосовувати набуті знання, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря, сфера застосування яких передбачена переліками синдромів та симптомів, захворювань, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій

ПРН 4 – збір інформації про пацієнта

ПРН 5 – оцінювання результатів опитування, фізичного обстеження, даних лабораторних та інструментальних досліджень

ПРН 9 – визначення тактики ведення контингенту осіб, що підлягають медичному спостереженню або потребують паліативної допомоги

ПРН 11 – проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів

ПРН 17 – ведення медичної документації, обробка державної, соціальної та медичної інформації

ПРН 19 – здатність здійснювати оцінку санітарно-гігієнічного стану навколишнього середовища з метою визначення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів

ПРН 20 – здатність застосовувати набуті знання щодо існуючої системи охорони здоров'я для оптимізації власної професійної діяльності та участі у вирішенні практичних завдань галузі

ПРН 21 – сформованість фахівця з належними особистими якостями, який дотримується етичного кодексу лікаря.

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних соціальних навичок (Soft skills):

1. Здатність до абстрактного мислення
2. Готовність до саморозвитку, самореалізації, самоосвіти, використання творчого потенціалу.

3. Здатність діяти в нестандартних ситуаціях, нести соціальну і етичну відповідальність за прийняті рішення.
4. Готовність до роботи в колективі, толерантно сприймати соціальні, етнічні, конфесійні та культурні відмінності.
5. Готовність вирішувати стандартні завдання професійної діяльності з використанням інформаційних, бібліографічних ресурсів, медико-біологічної термінології.
6. Готовність до комунікації в усній і письмових формах українською та іноземною мовами для вирішення завдань професійної діяльності.
7. Здатність і готовність реалізувати етичні та деонтологічні принципи в професійній діяльності.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 1,6	Галузь знань 22" Охорона здоров'я " (шифр і назва)	Нормативна
Загальна кількість годин –47	Спеціальність: 222 "Медицина" (шифр і назва) Спеціалізація:	Рік підготовки (курс):
		2-й
		Семестр
		3-й
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 9 самостійної роботи студента – 38	Освітній ступінь: другий магістерський рівень вищої освіти ОПП Медицина	Лекції
		-год.
		Практичні
		-9 год.
		Лабораторні
		- год.
		Самостійна робота
		38 год.
		Індивідуальні завдання: год.
		Вид підсумковою контролю: диф. залік

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції – згідно з навчальним планом не передбачено.

2.2.2 Семінарські заняття згідно з навчальним планом не передбачені.

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Роль догляду за хворими дітьми в лікувально-діагностичному процесі. Структура та функції педіатричного стаціонару і поліклініки. Особливості деонтології в роботі медичних працівників з дітьми та їх родичами. Основні професійні обов'язки молодшого медичного персоналу в дитячих поліклініках та педіатричних стаціонарах. Принципи фахової субординації в системі педіатр-медична сестра-молодший медичний персонал. Структура і функції педіатричного стаціонару і поліклініки. Основні відділення та допоміжні підрозділи педіатричного стаціонару і поліклініки. Організація санітарно-гігієнічного, протиепідемічного та лікувально-охоронного режимів, особливості їх застосування у дитячій лікарні. Принципи організації паліативної допомоги дітям. Особливості догляду та організації харчування дітей, хворих на інкурабельні захворювання.	2	див. примітку 1	Поточний контроль. див. примітку 2
2	Приймальне відділення дитячої лікарні. Госпіталізація, санітарна обробка та транспортування хворих дітей. Особиста гігієна медперсоналу. Функції приймального відділення педіатричного стаціонару. Санітарно-гігієнічний режим приймального відділення. Госпіталізація, санітарно-гігієнічна обробка та транспортування хворих дітей. Огляд дитини на педикульоз та коросту. Обробка дитини при виявленні педикульозу та корости. Поняття про особисту гігієну медперсоналу. По-	2	див. примітку 1	Поточний контроль. див. примітку 2

	няття про дезінфекцію та стерилізацію предметів догляду за дітьми. Особливості збору анамнезу у хворої дитини та його родичів. Техніка проведення антропометричних вимірювань у дітей різного віку. Порядок дій при користуванні різними видами приладів для вимірювання маси та довжини тіла. Методика вимірювання обводу голови та грудної клітки.			
3	Особливості гігієни та догляду новонароджених і дітей першого року життя. Дезінфекція та стерилізація предметів догляду за дітьми. Особливості догляду за новонародженими. Адаптація новонароджених дітей. Догляд за пуповинним залишком і пупковою ранкою. Догляд за хворою дитиною та забезпечення її фізіологічних потреб в залежності від віку. Особливості гігієни дітей залежно від статі та віку. Обробка ротової порожнини дитини при пліснявці. Поняття про дезінфекцію та стерилізацію предметів догляду за дітьми (обробка мензурок, горщиків, іграшок, пляшечок, сосок, термометрів, сповивальних столиків після користування ними).	2	див. примітку 1	Поточний контроль. див. примітку 2
4	Гігієнічні та лікувальні ванни. Застосування клізм у дітей. Догляд за дітьми з лихоманкою. Проведення гігієнічних та лікувальних ванн у дітей різного віку. Переміна натільної та постільної білизни. Особливості її проведення у тяжкохворих дітей. Забезпечення основних фізіологічних потреб дітей в умовах стаціонару. Особливості догляду за дітьми з лихоманкою. Профілактика і лікування пролежнів у дітей різного віку. Основні види клізм, що застосовуються в педіатричній практиці, методика та правила їх постановки у дітей різного віку.	2	див. примітку 1	Поточний контроль. див. примітку 2
5	Диференційований залік у т.ч. контроль виконання практичних навичок, вирішення ситуаційних завдань, контроль теоретичної підготовки, перевірка звітної документації.	1		Підсумковий контроль
	Всього годин	9		

Примітка 1. Використовуються такі методи навчання: розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, наочні (демонстрація, ілюстрація, презентація, відеоролики, відеофільми), моделювання процесів і ситуацій, спаринг-партнерство, підготовка повідомлення/виступу (фіксує проблему і способи її вирішення), групова робота (колективне обговорення виділеної проблеми і пошук її вирішення), практико-орієнтоване навчання (практична робота, самостійна робота, опанування практичними навичками)

Примітка 2. Під час викладання дисципліни використовуються такі форми контролю: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та ін.

2.2.4. Лабораторні заняття – згідно з навчальним планом не передбачені.

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Підготовка до практичних занять	12	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеоролики, відеофільми, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій	Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль
2	Опрацювання та засвоєння практичних навичок, наведених у плані практичної підготовки студента	16	Віртуальна консультація, використання муляжів, та ін.	Підсумковий контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль
3	Заповнення основної звітної документації: щоденника виробничої практики та підсумкового звіту	6	Розповідь-пояснення, бесіда.	Поточний контроль та Підсумковий контроль, самоконтроль
4	Підготовка до диференційованого заліку	4	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація.	Підсумковий контроль: диференційований залік (усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль)

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти ХНМУ», Наказ ХНМУ № 181 від 21.08.21

Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД) здійснюється викладачем академічної групи, після засвоєння студентами кожної теми дисципліни та виставлення оцінок з використанням 4-бальної (традиційної) системи. ПНД вважається виконаною, якщо здобувач в поточному семестрі відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3 балам та вище (розраховується автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ). У подальшому середній бал ПНД переводиться в 120-бальну шкалу ECTS (табл.1, додаток 1 до п. 2.6 Інструкції...).

Індивідуальні завдання здобувача (ІЗЗ) освіти оцінюються в балах (не більше 10), що додаються до балів, набраних за ЗНД по закінченню вивчення дисципліни або її частини, при проведенні «заліку», «диференційованого заліку» або «іспиту». Загальна сума балів за ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 120 балів. ІЗЗ виконується здобувачем освіти самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника. Допускаються випадки виконання ІЗЗ комплексної тематики кількома студентами.

Оцінювання самостійної роботи здобувача (СРЗ). Навчальний матеріал дисципліни, передбачений для засвоєння здобувачем освіти у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль (диференційований залік) разом з навчальним матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять.

Проведення та оцінювання диференційованого заліку (ДЗ). ДЗ проводиться викладачем групи, або іншим викладачем кафедри на останньому практичному занятті. Допуск до ДЗ визначається у балах поточної навчальної діяльності, а саме: min - 70, max - 120 балів. Проведення ДЗ включає оцінювання засвоєння теоретичних знань та практичних навичок, які представлені в одному білеті (табл. 7 з «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти у ХНМУ»). Безпосередньо ДЗ оцінюється від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни визначається як сума балів за загальну навчальну діяльність, індивідуальні завдання та ДЗ і становить min – 120 до max – 200 і відповідає національній шкалі та шкалі ECTS (табл. 3 «Інструкції з оцінювання...»).

3.2. Питання до диференційованого заліку:

1. Основи медичної деонтології при роботі в педіатричному стаціонарі.
2. Основні функціональні обов'язки молодшого медичного персоналу в поліклінічних та стаціонарних відділеннях педіатричного профілю.
3. Основні правила спілкування з хворою дитиною та її родичами.
4. Вимоги до молодшого медичного персоналу при роботі з новонародженими.
5. Особливості організації догляду за хворою дитиною та забезпечення її фізіологічних потреб в залежності від віку.
6. Принципи організації паліативної допомоги дітям.
7. Особливості догляду та організації харчування дітей, хворих на інкурабельні захворювання
8. Структура і функції педіатричного стаціонару.
9. Поняття про особливості санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму в педіатричному стаціонарі.
10. Функції приймального відділення дитячої лікарні.
11. Госпіталізація, санітарна обробка та транспортування хворих дітей.
12. Документація що заповнюється в приймальному відділенні педіатричної клініки.
13. Антропометричні дослідження дітей різного віку та особливості їх проведення.
14. Особиста гігієна дітей залежно від статі та віку в стаціонарі дитячої лікарні.
15. Гігієнічні та лікувальні ванни.
17. Догляд за дітьми з лихоманкою
- 18.Профілактика та лікування пролежнів у дітей різного віку.
19. Основні види клізм, що застосовуються в педіатричній практиці, методика та правила їх застосування у дітей різного віку.

3.3. Контрольні питання до самостійної роботи

1. Санітарно-гігієнічне прибирання приміщень
2. Заповнення документації в приймальному відділенні лікарні
3. Огляд дітей на наявність корости та педикульозу
4. Транспортування хворих дітей у відділення
5. Проведення антропометричних досліджень (росту, маси тіла, обводів голови, грудної клітки)
6. Проведення розпитування хворих дітей
7. Проведення обробки предметів догляду за дитиною після використання
8. Підмивання дитини залежно від статі
9. Заповнення температурних листків
10. Проведення туалету очей, вух, порожнини рота, носових ходів дитині першого року життя.
11. Вимірювання температури тіла.

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

1. чергування у педіатричному відділенні з подальшим звітом на практичному занятті – 3 бали
2. робота з літературою й іншими джерелами інформації та підготовка реферативного повідомлення із доповіддю на практичному занятті – 3 бали
3. підготовка ілюстративних матеріалів за тематикою практичних занять – 5 балів
4. проведення бесід та лекцій для пацієнтів щодо первинної та вторинної профілактики захворювань – 5 балів

Орієнтовний перелік тем для реферативних повідомлень:

- особливості застосування основних видів лікарських засобів у дітей різного віку
- організація харчування дітей в стаціонарі із соматичними захворюваннями.
- догляд та вигодовування недоношених дітей
- догляд за дитиною з підвищеною температурою тіла
- догляд за дітьми із захворюваннями шкіри (пітниця, попірілість, гнійничкові враження шкіри (піодермії))
- догляд за дітьми з серцево-судинними захворюваннями
- догляд за дітьми з ураженням органів травлення
- догляд за дітьми із захворюваннями нирок та сечовивідних шляхів

3.5. Інші заохочення (умови нарахування додаткових балів за різні види неформальної та інформальної діяльності, серед яких можуть бути конференції, наукові дослідження, участь у опитуваннях, симпозіумах, тощо). Бали (не більше 10) додаються, як заохочувальні за доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей, за участь у Всеукраїнській олімпіаді.

3.6. Правила оскарження оцінки згідно загальних положень та наказів ХНМУ.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Вимоги дисципліни (система вимог та правил, які викладач пред'являє до здобувачів вищої освіти при вивченні дисципліни). Щоб досягти цілей навчання і успішно пройти курс, необхідно: з першого дня включитися в роботу; регулярно відвідувати практичні заняття та працювати в педіатричному відділенні; читати матеріал попередньо, до його розгляду на практичному занятті; не спізнюватися і не пропускати заняття; приходити на кафедру одягнутими у медичний халат, мати змінне взуття, мати при собі фонендоскоп, зошит, ручку; виконувати всі необхідні завдання і працювати щодня; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися за допомогою і отримувати її, коли Ви її потребуєте. Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно. Активно працювати в педіатричному відділенні по відпрацюванню практичних навичок по догляду за хворими дітьми, вести щоденник виробничої практики, в якому відображені усі види роботи студента на практиці.

Передбачена академічна мобільність, взаємозамінність залікових кредитів (обсяг 1 кредиту 30 годин). Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально.

Відвідування занять та поведінка. Відвідування практичних занять та практики студентами є обов'язковим. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Використання електронних гаджетів дозволяється лише з дозволу викладача. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Студенти з особливими потребами повинні зустрітися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи.

Рекомендації щодо успішного складання дисципліни(активність здобувачів вищої освіти під час практичного заняття, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи).

Практичні заняття передбачають:

Активну участь під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливості та неупередженості,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Техніка безпеки. На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Порядок інформування про зміни в силабусі та ін. Розробка, оновлення та затвердження силабусу навчальної дисципліни проводиться кожного навчального року. Обов'язкове розміщення на сайті ХНМУ в профілі освітньої програми «Медицина».

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Кафедра пропедевтики педіатрії №1 підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / за ред. В.І. Литвиненка. - 7-ме вид., випр. - К. : Медицина, 2017. - 424 с.
2. Капітан Т.В. Пропедевтика дитячих хвороб з доглядом за дітьми: підр. – 5-е вид., переробл. і допов. — К.: Центр ДЗК, 2021. – 832 с.
3. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч.посібник /Л.С. Савка, Л.І. Разінкова, О.І. Коцар; за ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. – 3-є вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ “Медицина”, 2017. – 600 с.

4. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркденте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. Видання, 2019. – Т1 -378 с., Т2 – 426 с.
5. Robert Kliegman Joseph St. Geme. Nelson Textbook of Pediatrics, 2-Volume Set. 21st Edition. 2019. Elsevier. 4264 p.

Допоміжна

1. Капитан Т. В. Пропедевтика детских болезней с уходом за детьми: учебник / Т. В. Капитан. – 3-е изд., доп. – М.: МЕД. пресс-информ, 2019. – 896 с.
2. Медсестринство в педіатрії: підручник / В.С. Тарасюк, Г.Г. Титаренко, І.В. Паламар та ін.; за ред. В.С. Тарасюка. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2021. — 336 с.
3. Тяжка О.В., Антошкіна А.М., Васюкова М.М., Казакова Л.М., Лутай Т.І. та ін. Основи догляду за дітьми. Техніка лікувальних процедур і маніпуляцій: навч. посіб. для мед. ВНЗ III-IV р.а. – 2-ге вид. / за ред. О.В. Тяжкої. – К. : Медицина, 2014. - 152 с.
4. Догляд за хворими (у педіатрії) / навч.посібник: В.А.Клименко, Г.С. Сивопляс-Романова, Ю.В.Карпушенко, О.С. Лупальцова – Харків, ХНМУ, 2017. – 80 с.
5. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркденте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. Видання, 2019. – Т1 -378 с., Т2 – 426 с.

7. Інформаційні ресурси

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE:

огляд <http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=2922>

Посилання на сторінку кафедри в MOODLE

<http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=59>

З тем «Загальний огляд хворого»:

<http://www.meddean.luc.edu/lumen/meded/medicine/pulmonar/pd/contents.htm>

<http://meded.ucsd.edu/clinicalmed/>

З питань етико-деонтологічних аспектів роботи медичного працівника:

http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vzhdu/2011_57/vip_57_13.pdf

http://archive.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/Mosv/2012_4/data/article22.pdf

http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Npd/2012_1/2neranov.pdf

Накази МОЗ <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

1. Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc
2. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf
3. Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx
4. Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf
5. Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf
6. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:
http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk
7. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:
http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx